

8 Şubat 2014 Ehliyet Sınavı Soruları (MEB)

39 soru · Cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler

Bu dosyadaki sorular, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımladığı 8 Şubat 2014 tarihli Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı (MTSAS) soru kitapçıklarına dayanır. Her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Soruların ardından cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler yer alır. Bugünkü e-Sınav 50 soru ve 45 dakikadır; geçme puanı 70'tir. Çevrimiçi hâli: <https://ustaehliyet.com/cikmis-ehliyet-sorulari/2014-02-08>

Trafik ve Çevre Bilgisi

- Araçların teknik özelliklerinin cihazlar ve uzman personel tarafından kontrol edildiği, araç muayenesi için kurulmuş sabit tesislere ne denir?
 - Garaj
 - Muayene istasyonu
 - Servis istasyonu
 - Terminal
- Trafiği düzenleyen unsurlar arasında hangisinin talimatı diğerlerinden önce gelir?
 - Yer işaretlemeleri
 - Trafik levhaları
 - Trafik ışıkları
 - Trafik görevlisi
- Sürücünün aracıyla geri gitmesine hangi durumda izin verilir?
 - İki yönlü dar yolda karşıdan gelen araca geçiş kolaylığı sağlamak için
 - Tek yönlü yolda duraklama manevrası dışında
 - Bağlantı yollarında
 - Tek yönlü yolda park manevrası dışında
- Şerit değiştirirken aşağıdakilerden hangisi doğru bir davranıştır?
 - Şerit boşsa işaret vermeden geçmek
 - Gireceği şeridin boş olduğunu görünce işaret vermek
 - İşaret verir vermez aniden şerit değiştirmek
 - Önündeki aracın "geç" işareti vermesini beklemek
- Gece görüşün kısıtlı olduğu bir kavşağa yaklaşan sürücü, geldiğini diğer yol kullanıcılarına nasıl bildirmelidir?
 - Acil uyarı ışıklarını yakarak
 - Dönüş ışıklarını yakarak
 - Birkaç kez selektör yaparak
 - Birkaç kez korna çalarak

6. Trafik kazalarında hangi davranış asli kusur olarak kabul edilir?
- A) Hızına uygun şeritten gitmemek
 - B) Fazla yolcu almak
 - C) Karşı yönün şeridine girmek
 - D) Aşırı yük yüklemek
7. Trafikte seyreden bir araçta aşağıdaki belgelerden hangisinin bulunması zorunludur?
- A) Araç tescil belgesi
 - B) Kasko poliçesi
 - C) Periyodik bakım kartı
 - D) Yağ değişim kartı
8. Karayolunda araçların gidebileceği en yüksek hız sınırına ne ad verilir?
- A) Asgari hız
 - B) Seyir hızı
 - C) Uygun hız
 - D) Azami hız
9. Kontrolsüz bir kavşakta sola dönecek sürücünün yapması gereken davranış hangisidir?
- A) Yolun sağına yanaşmak
 - B) Arkasından gelen araçlara yol vermek
 - C) Sağından gelen araçlara yol vermek
 - D) Yayaları uyarıp karşıya geçmelerini engellemek
10. Öndeki aracı geçerken uygulanacak şu adımların doğru sırası hangisidir? (1) Geçiş şeridinde yeterince ilerlemek (2) Sol sinyal vermek (3) Takip mesafesi kadar geride sol şeride geçmek (4) Sağ sinyal vermek
- A) 2 - 1 - 3 - 4
 - B) 1 - 2 - 3 - 4
 - C) 3 - 4 - 1 - 2
 - D) 2 - 3 - 1 - 4
11. Bir aracın başka bir araç tarafından çekilmesiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yasaklanmıştır?
- A) Kamyonla kamyonet çekmek
 - B) Freni bozuk aracı çeki demiriyle çekmek
 - C) Kurtarıcı olmayan bir araçla çekmek
 - D) Çeken ve çekilen araçta yük ya da yolcu taşımak

İlk Yardım

12. Bir kazada kırıldığında, kırık uçlarının akciğerlere batarak hasar oluşturma olasılığı en yüksek olan kemik hangisidir?
- A) Uyluk kemiği
 - B) Kaval kemiği
 - C) Pazı kemiği
 - D) Kaburga kemiği

13. İlk yardımcı, kazazedenin nefes alıp almadığını bak-dinle-hisset yöntemiyle kontrol ediyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu yöntemin bir parçası değildir?

- A)** Göğüs kafesinin ortasına elle bastırmak
- B)** Yüzünü kazazedenin ağzına yaklaştırıp nefesi yanağında hissetmek
- C)** Göğsün inip kalkmasını gözle izlemek
- D)** Elini göğüs üzerine koyup hareketi hissetmeye çalışmak

14. Kaza yapmış bir araç sallanıyor ve devrilecekmiş gibi görünüyorsa, içindeki yaralılar hangi aşamada dışarı alınmalıdır?

- A)** Hiç beklemeden hemen
- B)** Aracın marka ve modeli belirlendikten sonra
- C)** Araç itilip kontrollü şekilde devrildikten sonra
- D)** Araç sabitlendikten sonra

15. Karnında iç kanama olduğundan şüphelenilen bir kazazedeye aşağıdakilerden hangisi uygulanmamalıdır?

- A)** Şoka karşı önlem almak
- B)** Ağızdan bol miktarda sıvı içirmek
- C)** Yaşam bulgularını düzenli kontrol etmek
- D)** Üzerini örterek ısı kaybını önlemek

16. Omurganın yaralanması aşağıdaki sonuçlardan hangisine yol açabilir?

- A)** Ağızdan köpüklü kan gelmesi
- B)** Saçların dökülmesi
- C)** Yaralanan bölgenin altında kalan kısımda felç
- D)** Bedensel hareketliliğin artması

17. Birçok kişinin yaralandığı bir kazada, taşınma sırasında en sona bırakılacak yaralı hangisidir?

- A)** Bilincini kaybetmiş yaralı
- B)** Karnında açık yara bulunan yaralı
- C)** Ayak bileği çıkmış olan yaralı
- D)** Nefes almakta zorlanan yaralı

18. İlk yardımda kırık bölgenin atelle sabitlenmesi hangi amaçla yapılır?

- A)** Vücudun başka bölgelerinde kırık oluşmasını önlemek
- B)** Kırık uçlarının çevredeki dokulara zarar vermesini önlemek
- C)** Kapalı kırığı açık kırığa dönüştürmek
- D)** Kırık bölgenin her yöne rahatça hareket etmesini sağlamak

19. Bir uzvun koptuğu durumda aşağıdakilerden hangisi yapılmamalıdır?

- A)** Kopan parçayı su geçirmez torbaya koyup soğuk ortamda saklamak
- B)** Sağlık ekiplerine haber vermek
- C)** Kazazedenin bilincini açık tutmaya çalışmak
- D)** Kopan parçayı temiz bir beze sarıp sıcak tutmak

20. Yaralıların sedyeyle taşınması hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Taşımada mümkün olduğunda her zaman sedye tercih edilmelidir
- B) Yalnızca bacağı kırık olanları yatar hâlde taşımak için kullanılır
- C) Sadece zehirlenme vakalarında kullanılmalıdır
- D) Köprücük kemiği kırığı olanlar mutlaka sedyeyle taşınmalıdır

Motor ve Araç Tekniği

21. Motosiklette gaz koluna hiç dokunulmadan motor çalışır durumdayken motorun döndüğü devre ne ad verilir?

- A) Güç devri
- B) Rölanti devri
- C) Yüksek hız devri
- D) Kapanış devri

22. Akünün artı ve eksi kutup başlarına aynı anda metal bir cisim değerse ne olur?

- A) Akünün ömrü uzar
- B) Akü daha iyi şarj olur
- C) Motor daha kolay çalışır
- D) Akü kısa devre olur ve patlayabilir

23. Hava filtresi temizlenirken aşağıdakilerden hangisi kullanılır?

- A) Basıncılı hava
- B) Sodalı su
- C) Ilık su
- D) Soğuk su

24. Motosiklette rölanti ayarı yapılırken motorun hangi durumda olması gerekir?

- A) Oda sıcaklığında olmalı
- B) Normal çalışma sıcaklığına ulaşmış olmalı
- C) Soğuk olmalı
- D) Ilık olmalı

25. Kaza anında ölüm ve yaralanmaları azaltmak için araçlarda geliştirilen güvenlik sistemi hangisidir?

- A) Elektrikli koltuk
- B) Alaşımli jant
- C) Hava yastığı
- D) Açılabilir tavan

26. Benzinli bir motorda emme zamanında silindirin içine ne alınır?

- A) Yalnızca yakıt
- B) Hidrolik yağı
- C) Yakıt ve hava karışımı
- D) Yalnızca hava

- 27.** Hangi parçanın düzenli bakımı yapılmazsa motora hava girişi zorlaşır, motor çekişten düşer ve yakıt tüketimi artar?
- A)** Yakıt filtresi
 - B)** Yağ filtresi
 - C)** Polen filtresi
 - D)** Hava filtresi
- 28.** Motordaki yağ basıncı hakkında sürücüyü bilgilendiren gösterge hangisidir?
- A)** Hararet göstergesi
 - B)** Motor devir göstergesi
 - C)** Yakıt göstergesi
 - D)** Yağ göstergesi
- 29.** Araç yavaşlarken veya dururken arkadaki sürücüleri uyarmak için hangi lambalar yanar?
- A)** İç aydınlatma lambaları
 - B)** Fren lambaları
 - C)** Sis lambaları
 - D)** Park lambaları
- 30.** Fren yaparken pedalda titreme hissediyorsanız bunun olası nedeni hangisidir?
- A)** Balataların ıslanması
 - B)** Fren diski ya da kampana yüzeyinin bozulmuş (eğrilmiş, düzgünlüğünü yitirmiş) olması
 - C)** Lastiklerin yeni olması
 - D)** Motor yağının kirlenmesi
- 31.** Direksiyondaki boşluğun artmasına hangi parçanın aşınması yol açar?
- A)** Vites kutusunun
 - B)** Krank milinin
 - C)** Pistonların
 - D)** Rot başlarının
- 32.** Aşağıdaki parçalardan hangisi aracın süspansiyon (askı) sistemine aittir?
- A)** Helezon yaylar
 - B)** Vites kutusu
 - C)** Şaft
 - D)** Direksiyon
- 33.** Hangisi, bir kaza anında araçtaki kişileri korumaya yönelik güvenlik donanımlarından biri sayılmaz?
- A)** Darbeyi emen tamponlar
 - B)** Açılır tavan
 - C)** Katlanabilir direksiyon
 - D)** Hava yastıkları

- 34.** Bujilerin ayarının bozulması veya aşınması motorda hangi soruna yol açar?
- A)** Motorun hararet yapmasına
 - B)** Motorun yağ yakmasına
 - C)** Motorun çekişten düşmesine
 - D)** Motor gücünün artmasına
- 35.** Kontak anahtarı araçta hangi görevi üstlenir?
- A)** Elektrik devresini açıp kapatmak
 - B)** Aküyü şarj etmek
 - C)** Vites değiştirmeyi kolaylaştırmak
 - D)** Bujilere giden akımı yükseltmek
- 36.** Egzozdan mavimsi duman çıkan bir araçta sorun büyük olasılıkla nedir?
- A)** Depoda yakıt bitmiştir
 - B)** Yakıtın içinde su vardır
 - C)** Motor gereğinden fazla yakıt yakmaktadır
 - D)** Motor yağ yakmaktadır
- 37.** Radyatör kapağı arızalandığında motorda hangi sorun ortaya çıkabilir?
- A)** Motor soğuk çalışır
 - B)** Fren hidroliği azalır
 - C)** Motor hararet yapabilir
 - D)** Bijon somunları gevşer
- 38.** Farlar ve lambalardaki ampuller sık sık patlıyorsa arızanın muhtemel kaynağı nedir?
- A)** Soğutma fanının arızalı olması
 - B)** Marş motorunun arızalı olması
 - C)** Motorun yüksek devirde kullanılması
 - D)** Şarj sistemindeki regülatörün arızalı olması

Trafik Adabı

- 39.** Aşağıdaki davranışlardan hangisi çevreye duyarlılıkla bağdaşmaz?
- A)** En kısa ve en uygun güzergâhı kullanmak
 - B)** Sigara izmariti ve külünü ya da başka atıkları yola atmak
 - C)** Gideceği yere toplu taşıma ile gitmek
 - D)** Trafiğin yoğun olduğu saatlerde yola çıkmamak

Cevap Anahtarı · 8 Şubat 2014

1-B	2-D	3-A	4-B	5-C	6-C	7-A	8-D	9-C	10-D
11-D	12-D	13-A	14-D	15-B	16-C	17-C	18-B	19-D	20-A
21-B	22-D	23-A	24-B	25-C	26-C	27-D	28-D	29-B	30-B
31-D	32-A	33-B	34-C	35-A	36-D	37-C	38-D	39-B	

Önce kendi cevaplarınızı anahtarla karşılaştırın, sonra yalnızca yanlış yaptığınız soruların açıklamalarını okuyun. Kurallar zamanla değişebilir; güncel kurallar için MEB duyurularını esas alın.

1. soru · Doğru cevap: B) Muayene istasyonu

Araçların fren, aydınlatma, egzoz emisyonu, direksiyon ve gövde gibi niteliklerinin tespit ve kontrol edildiği, bu iş için gerekli cihaz ve personele sahip sabit tesislere muayene istasyonu denir. Araç muayenesi, trafikteki araçların güvenli ve çevreye zarar vermeyecek durumda olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılır. Muayenesi geçerli olmayan araçla trafiğe çıkmak trafik kuralı ihhalidir.

2. soru · Doğru cevap: D) Trafik görevlisi

Trafiği düzenleyen unsurlar arasında öncelik sırası şöyledir: trafik görevlisi, trafik ışıkları, trafik işaret levhaları ve yer işaretlemeleri. Yani ışık yeşil yansa bile görevli "dur" işareti veriyorsa durmanız gerekir. Görevli, anlık trafik durumuna göre en doğru kararı verebilecek konumdadır.

3. soru · Doğru cevap: A) İki yönlü dar yolda karşıdan gelen araca geçiş kolaylığı sağlamak için

Geri gitme, trafikte istisnai bir manevradır. Kurallara göre sürücüler iki yönlü dar yollarda karşıdan gelen araca geçiş kolaylığı sağlamak gibi zorunlu hâllerde, tehlike yaratmamak şartıyla geri gidebilir. Bağlantı yollarında, kavşaklarda ve tek yönlü yollarda park manevrası dışında geri gitmek yasaktır. Geri giderken çevre iyi kontrol edilmeli, gerekirse birinden yardım alınmalıdır.

4. soru · Doğru cevap: B) Gireceği şeridin boş olduğunu görünce işaret vermek

Şerit değiştirmeden önce aynalar ve kör nokta kontrol edilir; girilecek şeridin boş olduğu görüldükten sonra işaret verilir ve diğer sürücülere fark etmeleri için zaman tanınarak kademeli şekilde geçilir. İşaret vermeden ya da işaretle aynı anda ani şerit değiştirmek, arkadan gelen araçların tepki süresini ortadan kaldırır ve yan çarpmalara yol açar.

5. soru · Doğru cevap: C) Birkaç kez selektör yaparak

Geceleyin görüşün yeterli olmadığı kavşaklara, dönemeçlere veya tepe üstlerine yaklaşırken sürücü, gelişini birkaç defa selektör yaparak (kısa ve uzun hüzmeli farları art arda yakıp söndürerek) haber verir. Işıklı uyarı geceleri uzaktan fark edilir ve çevreyi rahatsız etmez. Selektör, karşıdan gelen sürücülerini kamaştıracak şekilde uzun süre kullanılmamalıdır.

6. soru · Doğru cevap: C) Karşı yönün şeridine girmek

Asli kusur, kazanın meydana gelmesinde belirleyici kabul edilen kusur hâlleridir. Karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şeride girmek bunlardan biridir. Kırmızı ışıkta geçmek, arkadan çarpmak, geçme yasağı olan yerde geçmek, geçiş önceliğine uymamak ve doğrultu değiştirme manevralarını yanlış yapmak da asli kusur hâlleri arasında sayılır.

7. soru · Doğru cevap: A) Araç tescil belgesi

Araç tescil belgesi (ruhsat), aracın kime ait olduğunu ve teknik özelliklerini gösteren resmî belgedir; trafikteki araçta bulundurulması zorunludur. Denetimlerde sürücü belgesiyle birlikte istenir. Muayene kaydı da tescil belgesine işlenir. Kasko ise isteğe bağlı bir sigorta türüdür.

8. soru · Doğru cevap: D) Azami hız

Karayollarında araçların seyretmesine izin verilen en üst hız sınırına azami hız denir. Bu sınır yol ve araç türüne göre belirlenir ve levhalarla da gösterilebilir. Azami hız, her koşulda o hızla gidilebileceği anlamına gelmez. Yağmur, sis, kar, yoğun trafik veya kötü yol koşullarında hız sınırının altına düşürülmelidir.

9. soru · Doğru cevap: C) Sağından gelen araçlara yol vermek

Trafik görevlisi, ışık veya levha bulunmayan kontrolsüz kavşaklarda temel kural sağdan gelen araca yol vermektir. Sola dönecek sürücü ayrıca karşı yönden düz gelen ve sağa dönen araçlara da yol vermelidir. Sola dönüşte sürücü önceden sol sinyal verir, yolun ortasına yakın şeride geçer, hızını düşürür ve geçiş hakkı olanları bekledikten sonra dönüşü tamamlar.

10. soru · Doğru cevap: D) 2 - 3 - 1 - 4

Geçme işlemi şu sırayla yapılır: önce sol sinyal verilir, ardından öndeki araca takip mesafesi kadar yaklaşmışken sol şeride geçilir, geçiş şeridinde geçilen araç güvenli geride kalana kadar ilerlenir ve son olarak sağ sinyal verilerek sağ şeride dönülür. Doğru sıra 2-3-1-4'tür. Bu sıralama hem arkadan gelenlere hem de geçilen araca niyetinizi zamanında bildirir.

11. soru · Doğru cevap: D) Çeken ve çekilen araçta yük ya da yolcu taşımak

Arızalı bir aracın çekilmesi sırasında frenleme ve manevra kabiliyeti azalır. Bu nedenle kurallara göre çeken ve çekilen araçta yük veya yolcu taşınması yasaktır. Freni bozuk araçlar ancak çeki demiriyle çekilebilir; çünkü halat veya zincirle çekilen aracın kendi freniyle durabilmesi gerekir. Çekme sırasında hız düşük tutulmalı ve dörtlüler yakılmalıdır.

12. soru · Doğru cevap: D) Kaburga kemiği

Akciğerler göğüs kafesi içinde yer alır ve onları koruyan yapı kaburga kemikleridir. Kaburga kırıldığında sivri kemik uçları içeri doğru hareket ederek akciğer zarını ve akciğer dokusunu delebilir. Bu durumda solunum güçlüğü, göğüs ağrısı, ağızdan köpüklü kan gelmesi gibi belirtiler görülebilir. Kaburga kırığı şüphesi olan kişiye bilinci yerindeyse yarı oturur pozisyon verilir ve hemen 112 aranır.

13. soru · Doğru cevap: A) Göğüs kafesinin ortasına elle bastırmak

Bak-dinle-hisset yöntemi yalnızca gözlem ve algılamaya dayanır: göğüs hareketlerine bakılır, nefes sesi dinlenir, nefes yanakta ve göğüs hareketi elle hissedilir. Bu aşamada kazazedeye herhangi bir müdahale yapılmaz. Göğüs kafesinin ortasına bası uygulamak değerlendirme değil, temel yaşam desteğinin kalp masajı aşamasıdır. Solunum kontrolü yapılmadan bası uygulanmaz; önce durum değerlendirilir.

14. soru · Doğru cevap: D) Araç sabitlendikten sonra

İlk yardımın ilk kuralı önce kendi güvenliğini ve olay yeri güvenliğini sağlamaktır. Sallanan bir araca girmek ya da yaralıyı çekmeye çalışmak aracın devrilmesine neden olabilir. Bu yüzden önce aracın sabit hâle getirilmesi gerekir: kontak kapatılır, el freni çekilir, tekerleklerin önüne takoz konur veya araç uygun destekle dengelenir. Ancak bundan sonra yaralılar uygun teknikte dışarı alınır.

15. soru · Doğru cevap: B) Ağızdan bol miktarda sıvı içirmek

Karın bölgesinde iç kanama şüphesi olan kişiye ağızdan hiçbir şey verilmez. İçirilen sıvı, hasarlı organlarda durumu ağırlaştırabilir, kusmaya ve kusmuğun soluk yoluna kaçmasına yol açabilir; ayrıca kişinin ameliyata alınmasını geciktirebilir. Doğru yaklaşım; 112'yi aramak, kazazedeyi sırtüstü yatırıp şoka karşı önlem almak, üzerini örtmek ve yaşam bulgularını yardım gelene kadar izlemektir.

16. soru · Doğru cevap: C) Yaralanan bölgenin altında kalan kısımda felç

Omurga, içindeki omuriliği korur. Omurilik beyin ile vücut arasındaki sinir iletimini sağlar. Omurga yaralanmasında omurilik zarar görürse, yaralanma seviyesinin altında kalan bölgede his kaybı ve felç gelişebilir. Bu nedenle omurga yaralanması şüphesinde kazazede gereksiz yere hareket ettirilmez; baş-boyun-gövde eksenini bozulmadan tutulur ve 112 beklenir.

17. soru · Doğru cevap: C) Ayak bileği çıkmış olan yaralı

Çok sayıda yaralı olan kazalarda önceliklendirme (triya) yapılır: hayatı tehdit altında olanlar önce, durumu stabil olanlar sonra taşınır. Bilinç kaybı, solunum güçlüğü ve açık karın yarası hayati risk taşıyan durumlardır. Ayak bileği çıkığı ağrılı ve hareket kısıtlayıcıdır ancak genellikle hayati tehlike oluşturmaz. Bu yüzden bu yaralı en son taşınacak gruptadır.

18. soru · Doğru cevap: B) Kırık uçlarının çevredeki dokulara zarar vermesini önlemek

Atel, kırık bölgeyi hareketsiz hâle getirmek için kullanılır. Hareket eden kırık uçları damarlara, sinirlere, kaslara ve deriye zarar verebilir; atel bu nedenle çevre dokuların korunmasını sağlar. Ayrıca sabitleme ağrısı azaltır, kanamayı ve şok riskini düşürür. Atel, kırığın bir üst ve bir alt eklemi de içine alacak uzunlukta olmalıdır.

19. soru · Doğru cevap: D) Kopan parçayı temiz bir beze sarıp sıcak tutmak

Kopan uzvun yeniden dikilebilmesi için dokuların bozulmasını yavaşlatmak gerekir; bu da soğuk tutularak sağlanır. Bu nedenle kopan parçayı sıcak tutmak yanlıştır; sıcaklık doku bozulmasını hızlandırır. Doğru yöntem; parçayı temiz bir beze sarmak, su geçirmez bir torbaya koymak ve bu torbayı içinde buz ve su bulunan ikinci bir torba ya da kaba yerleştirmektir. Parça buzla doğrudan temas ettirilmez.

20. soru · Doğru cevap: A) Taşımada mümkün olduğunda her zaman sedye tercih edilmelidir

Sedye, yaralının vücut eksenini korunarak, sarsılmadan ve güvenli biçimde taşınmasını sağlar. Bu nedenle yaralı taşınacaksa sedye kullanımı her zaman ilk tercih olmalıdır. Sedye bulunmadığında battaniye, kapı, tahta gibi düz ve sağlam malzemelerden sedye hazırlanabilir. Tek kişiyle yapılan taşıma yöntemleri ancak acil ve zorunlu durumlarda kullanılır.

21. soru · Doğru cevap: B) Rölanti devri

Motor çalışırken gaz koluna (otomobilde gaz pedalına) hiç müdahale edilmezse motor, kendi kendine dönmeye devam edebileceği en düşük ve düzenli devirde çalışır. Buna rölanti denir. Rölanti devri; motorun stop etmeden, titremeden ve gereksiz yakıt harcamadan çalışmasını sağlayacak şekilde ayarlanır. Gaz kolu çevrildikçe karbüratöre ya da enjeksiyon sistemine giden karışım artar ve devir yükselir.

22. soru · Doğru cevap: D) Akü kısa devre olur ve patlayabilir

Akünün iki kutbu metal bir parça ile birbirine bağlanırsa akım hiçbir dirençle karşılaşmadan çok yüksek değerde akar. Bu duruma kısa devre denir; metal parça aşırı ısınır, kıvılcım çıkar ve akü patlayabilir. Akü şarj olurken ve çalışırken yanıcı hidrojen gazı açığa çıkabilir. Kısa devreden doğan kıvılcım bu gazı tutuşturabilir; bu nedenle akü yakınında anahtar, pense gibi metal aletler dikkatle kullanılmalıdır.

23. soru · Doğru cevap: A) Basıncılı hava

Kuru tip (kâğıt) hava filtreleri basınçlı hava ile temizlenir. Hava, normal akış yönünün tersine, yani filtrenin iç tarafından dışa doğru tutulur; böylece gözeneklere sıkışan toz dışarı atılır. Filtreyi suyla yıkamak kâğıt elemanı bozar. Temizlikle düzelmeyecek kadar kirlenmiş veya yırtılmış filtre ise yenisiyle değiştirilmelidir.

24. soru · Doğru cevap: B) Normal çalışma sıcaklığına ulaşmış olmalı

Rölanti ayarı, motor normal çalışma sıcaklığına ulaştıktan sonra yapılır. Çünkü motor, sürüşün büyük bölümünü bu sıcaklıkta geçirir ve ayarın bu koşulda doğru olması gerekir. Soğuk motorda yakıt karışımı ve parçalar arasındaki boşluklar farklıdır; soğukken yapılan ayar, motor ısınınca devrin fazla yükselmesine veya düzensiz çalışmaya neden olur.

25. soru · Doğru cevap: C) Hava yastığı

Hava yastığı, çarpışma anında sensörlerin algılamasıyla çok kısa sürede şişerek sürücü ve yolcuların başını ve göğsünü direksiyona, gösterge paneline veya yan yüzeylere çarpmaktan korur. Hava yastığı tek başına yeterli değildir; emniyet kemeri ile birlikte çalışacak şekilde tasarlanmıştır. Kemer takılmadan açılan hava yastığı yaralanmaya bile yol açabilir.

26. soru · Doğru cevap: C) Yakıt ve hava karışımı

Dört zamanlı benzinli motorda zamanlar sırasıyla emme, sıkıştırma, ateşleme (iş) ve egzozdur. Emme zamanında piston aşağı inerken emme supabı açılır ve silindire yakıt-hava karışımı dolar. Sıkıştırma zamanında bu karışım sıkıştırılır ve buji kıvılcımıyla ateşlenir. Dizel motorlarda ise emme zamanında yalnızca hava alınır; yakıt sıkıştırma sonunda püskürtülür.

27. soru · Doğru cevap: D) Hava filtresi

Hava filtresi motora giren havadaki tozu tutar. Bakımı yapılmayıp kirlendiğinde gözenekleri tıkanır ve motora yeterli hava giremez. Hava azaldığında yakıt-hava karışımı bozulur; motor gücünü kaybeder, yakıt tüketimi artar ve egzozdan daha fazla zararlı gaz çıkabilir.

28. soru · Doğru cevap: D) Yağ göstergesi

Yağ göstergesi (birçok araçta yağ basıncı ikaz lambası), motorun yağlama sistemindeki basıncı sürücüye bildirir. Sürüş sırasında yağ ikaz lambası yanarsa motor yeterince yağlanmıyor demektir. Bu durumda araç güvenli bir yerde durdurulmalı, motor kapatılmalı ve yağ seviyesi kontrol edilmelidir; aksi hâlde motor ciddi hasar görebilir.

29. soru · Doğru cevap: B) Fren lambaları

Fren lambaları, sürücü fren pedalına bastığında otomatik olarak yanar ve arkadaki araçlara aracın yavaşladığını veya durduğunu bildirir. Fren lambaları arkadan çarpma kazalarını önlemede çok önemlidir. Bu nedenle lambaların düzenli olarak kontrol edilmesi ve yanmayan ampulün vakit kaybetmeden değiştirilmesi gerekir.

30. soru · Doğru cevap: B) Fren diski ya da kampana yüzeyinin bozulmuş (eğrilmiş, düzgünlüğünü yitirmiş) olması

Frenleme sırasında balatalar dönen diske ya da kampanaya sürtünerek aracı yavaşlatır. Disk veya kampana yüzeyi bozulduğunda (aşırı ısınmayla eğrilme, düzensiz aşınma) balata yüzeye her turda farklı basınçla değer ve bu düzensizlik fren pedalına titretilme olarak yansır. Bu belirti fren performansının düştüğünü gösterir. Disklerin ve kampanaların bir serviste kontrol ettirilmesi, gerekiyorsa tornalanması ya da değiştirilmesi gerekir.

31. soru · Doğru cevap: D) Rot başlarının

Direksiyon simidinin hareketi, direksiyon kutusundan rot kolları ve rot başları aracılığıyla tekerleklerle iletilir. Rot başları mafsal görevi görür ve zamanla aşınabilir. Rot başları aşındığında bağlantı noktalarında oynama oluşur; simit bir miktar döndürüldüğü hâlde tekerlekler hemen tepki vermez. Buna direksiyon boşluğu denir ve aracın yol tutuşunu tehlikeli biçimde bozar.

32. soru · Doğru cevap: A) Helezon yaylar

Süspansiyon sistemi, yoldan gelen sarsıntıları sönümleyerek hem sürüş konforunu hem de tekerleklerin yola temasını sağlar. Sistemin temel elemanları yaylar (helezon, makas, burulma çubuğu) ve amortisörlerdir. Helezon yaylar darbeleri esneyerek karşılar; amortisörler ise yayların salınımını sönümler. Şaft ve vites kutusu güç aktarma, direksiyon ise yönlendirme sistemine aittir.

33. soru · Doğru cevap: B) Açılır tavan

Araçlarda kaza anında yolcuları korumak için pasif güvenlik sistemleri bulunur: emniyet kemeri, hava yastıkları, katlanabilir direksiyon mili, darbe emici tamponlar ve kontrollü ezilen gövde bölümleri bunlara örnektir. Açılır tavan ise havalandırma ve konfor amaçlı bir donanımdır; kazada koruma sağlamak için geliştirilmemiştir.

34. soru · Doğru cevap: C) Motorun çekişten düşmesine

Benzinli motorlarda silindirdeki yakıt-hava karışımını bujinin oluşturduğu kıvılcım ateşler. Buji tırnak aralığı bozulduğunda ya da elektrotlar aşındığında kıvılcım zayıflar veya düzensizleşir. Zayıf kıvılcım karışımın tam yanmamasına, tekleme ve ateşleme kaçırımlarına neden olur. Sonuçta motor çekişten düşer, yakıt tüketimi artar ve ilk çalıştırma zorlaşabilir.

35. soru · Doğru cevap: A) Elektrik devresini açıp kapatmak

Kontak anahtarı, aküden gelen elektriğin ateşleme sistemine ve diğer elektrikli donanımlara ulaşmasını kontrol eden bir anahtardır. Yani görevi elektrik devresini açıp kapatmaktır. Kontak açıldığında devre tamamlanır ve marş motoru çalıştırılabilir; kontak kapatıldığında ateşleme devresi kesilir ve motor durur.

36. soru · Doğru cevap: D) Motor yağ yakmaktadır

Egzoz dumanının rengi motorun durumu hakkında ipucu verir. Mavi duman, motor yağının yanma odasına sızıp yakıtla birlikte yandığını, yani motorun yağ yaktığını gösterir. Bu durum genellikle segmanların, pistonların veya supap keçelerinin aşınmasından kaynaklanır. Yağ seviyesi sık sık azalıyorsa motor servise götürülmelidir.

37. soru · Doğru cevap: C) Motor hararet yapabilir

Radyatör kapağı, soğutma sistemini kapalı tutarak içerideki basıncı ayarlar. Bu basınç, soğutma sıvısının daha yüksek sıcaklıkta kaynamasını sağlar ve sıvı kaybını önler. Kapak arızalı olduğunda sistem basıncını koruyamaz; soğutma sıvısı daha erken kaynar, buharlaşarak eksilir. Sonuçta motor yeterince soğutulamaz ve hararet yapar.

38. soru · Doğru cevap: D) Şarj sistemindeki regülatörün arızalı olması

Motor çalışırken alternatör elektrik üretir; regülatör ise bu gerilimi belirli bir değerde sabit tutar. Böylece akü ve elektrikli donanımlar aşırı gerilimden korunur. Regülatör arızalandığında devreye gereğinden yüksek gerilim gider. Bu durum ampullerin sık sık patlamasına, akünün aşırı şarj olmasına ve diğer elektrikli parçaların zarar görmesine neden olabilir.

39. soru · Doğru cevap: B) Sigara izmariti ve külünü ya da başka atıkları yola atmak

Araçtan yola sigara külü, izmarit veya başka atıklar atmak çevreyi kirletir, yangınlara neden olabilir ve diğer yol kullanıcılarına zarar verebilir. Bu, çevreye duyarlı bir davranış değildir. Toplu taşıma kullanmak, trafiğin yoğun olduğu saatlerden kaçınmak ve en kısa güzergâhı seçmek ise yakıt tüketimini ve hava kirliliğini azaltan bilinçli davranışlardır.